

РОЛЬ МЕТОДИЧНИХ ОБ'ЄДНАНЬ КЛАСНИХ КЕРІВНИКІВ ПТНЗ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. З ДОСВІДУ РОБОТИ М О КЛАСНИХ КЕРІВНИКІВ (ВИХОВАТЕЛІВ, КЕРІВНИКІВ ГУРТКІВ ДПТНЗ «ДНІПРОДЗЕРЖИНСЬКИЙ ЦППРК»

/ Засідання творчої групи професійного клубу «Методичні ідеї». НМЦ ПТО у Дніпропетровській області, травень 2014

Від педагогіки впливу до педагогіки підтримки

Модернізація освіти в Україні передбачає передусім корекцію змісту навчання і виховання. Створюючи сучасну модель навчально-виховної системи в умовах ПТНЗ ми орієнтуємось на діяльнісно-інноваційну модель, що “потребує від особистості психологічної готовності та здібностей до індивідуального творчого самовизначення і самоздійснення, визначення свого місця у суспільстві і вибору своїх ролей; пошуку і реалізації альтернативних шляхів і способів самоактуалізації; організації кваліфікованої допомоги у критичних життєвих ситуаціях на основі сучасних знань”¹. Такий підхід у вихованні пов'язуємо із створенням у Дніпродзержинському центрі підготовки і перепідготовки робітничих кадрів гуманістичної навчально-виховної системи, важливою умовою ефективності якої є, гадаємо, об'єднання педагогічного і учнівського в один колектив. Зрозуміло, що він є різнорідним за своїми функціями (педагоги, підлітки, їх батьки), але спільна діяльність породжує якісно нові відносини, що є предметом турботи нашого педагогічного колективу .

Надзавданням гуманістичної навчально-виховної системи ДЦППРК є формування особистості з високим рівнем життєвих компетенцій:

- **створення** умов для формування позитивних якостей особистості у процесі різноманітних видів трудової, навчальної, позаурочної

¹ Єрмаков І.Г. Виховання життєтворчості: моделі виховних систем-Х.: “ Основа ”, 2006

діяльності, що сприяють інтелектуальному, морально-етичному, естетичному розвитку;

- **забезпечення** соціально-психологічної діяльності, педагогічно зорієнтовану на протидію учнівської молоді негативним явищам;
- **утвердження** принципів загальнолюдської моралі, справедливості, патріотизму, працелюбності інших добродійностей;
- **допомога** вихованцям у збагаченні знаннями і оволодінні ними мистецтвом самовиховання.

Складові ефективності гуманістичної навчально-виховної системи

ДЦППРК:

1. Самодостатня творча особистість педагога.
2. Гуманізація і психологізація виховного процесу: створення системи діагностичних методик вивчення особистості.
3. Доцільно (розумно) спланована організація виховного процесу з використанням різноманітних активних форм і прийомів.
4. Творча співпраця з батьківським комітетом.
5. Високий рівень розвитку учнівського самоврядування.

Принципи педагогічної техніки гуманістичної навчально-виховної системи

ДЦППРК: **принцип свободи вибору** (при виконанні будь-яких дій залишати за учнем право на вибір, яке завжди слід урівноважувати усвідомленою відповідальністю за свій вибір);

- **принцип діяльності** (засвоєння вихованцями нових знань, умінь, навичок у процесі діяльності. Знання є інструментом, з яким учень повинен працювати);
- **принцип зворотнього зв'язку** (систематичний контроль за навчально-виховним процесом);
- **принцип ідеальності** (максимальне використання можливостей, знань, інтересів учнівської молоді для покращення результативності при мінімальних витратах).

Таким чином, в основі гуманістичної навчально-виховної системи ДЦППРК педагогіка підтримки.

Структурним підрозділом системи управління навчально-виховним процесом, який координує науково-методичну та організаційну роботу класних керівників (вихователів, керівників гуртків) є методичне об'єднання класних керівників (вихователів, керівників гуртків) (далі МО класних керівників).

Беручи до уваги вище зазначене, пріоритетними напрямками роботи МО є

- підвищення теоретичного, науково-методичного рівня підготовки класних керівників;
- забезпечення реалізації єдиних принципових підходів до виховання і соціалізації учнів;
- координація планування, організації та педагогічного аналізу виховних заходів учнівських колективів;
- вивчення, узагальнення та використання передового педагогічного досвіду роботи класних керівників.

Другий рік поспіль МО класних керівників ДЦППРК працює над науково-методичною проблемою: **«Система виховання як засіб формування особистості з високим рівнем життєвих компетенцій»**.

Пріоритетами у реалізації методичної проблеми є, в першу чергу, створення оптимальних умов для формування і розвитку у молоді:

- загальнолюдської і національної культури;
- громадянсько-правової культури;
- культурологічних засад сімейно-родинних цінностей;
- професійно-трудової культури;
- здорового способу життя, фізичної досконалості та соціальної орієнтації.

Опрацювання педагогом методичної теми, що конкретизує єдину методичну проблему виховної системи ДЦППРК; обмін досвідом роботи (взаємовідвідування виховних (позаурочних) заходів; обговорення

методичних матеріалів, презентацій тощо); участь у роботі творчих груп М О щодо опрацювання питань організації позаурочної виховної роботи та підвищення їх ефективності - це передбачаємо в системі безперервної освіти класного керівника (вихователя) ДЦППРК.

Формування життєвих компетенцій учнів в умовах ПТНЗ; а також національної свідомості підлітків у системі морально-духовного виховання; європейських цінностей в учнівському колективі; екологічної культури учнів; професійної культури майбутніх фахівців сфери обслуговування; розвиток творчих можливостей учнівської молоді в умовах ПТНЗ; формування та розвиток естетичних смаків учнівської молоді; роль сім'ї у формуванні здорового способу життя; система превентивного виховання учнів в умовах ПТНЗ – над цими та іншими проблемними питаннями працюють члени МО класних керівників ДЦППРК.

Однією із форм обміну досвідом, презентації своїх певних відкриттів, досягнень є Тиждень творчої майстерності класного керівника (вихователя, керівника гуртка) (далі Тиждень). Наш Тиждень ми назвали «Веселка», передбачаючи, що це буде незвичайно, красиво, святково, цікаво і т.д.

Темою Тижня творчою групою було обрано: розвиток сучасного стилю педагогічного мислення, формування готовності до самовдосконалення, розвитку творчої особистості класного керівника (вихователя). *Метою заходу* - підвищення науково – методичного рівня виховної роботи, розвиток творчої активності класного керівника(вихователя, керівника гуртка); популяризація передового педагогічного досвіду роботи класних керівників (вихователів). *Завданням* була демонстрація психолого-педагогічної ерудиції, педагогічної спостережливості, аналітичної майстерності учасників, які презентували свої творчі надбання, методичні знахідки. Хочу зауважити, результати роботи Тижня були дійсно цікавими. При чому в його роботі взяли участь не тільки педагоги, а всі бажаючі (вихователь гуртожитку, майстри виробничого навчання, соціальний педагог, бібліотекар). Протягом

трьох днів (після уроків, занять) ми збирались і, гадаю, дивували одне одного і раділи за одне одного.

Щоденник Тижня:

Тема першого дня: «Педагогічні пошуки класного керівника (вихователя, керівника гуртка). Презентація методичних та творчих знахідок».

- «Культура спілкування як основа формування моральних цінностей» (З досвіду роботи класного керівника Л.Г.Онуфрієвої);
- «Ціннісні орієнтири родинного виховання» (презентація проекту, керівник Н.І.Божек);
- «Сповідуємо європейські цінності в колективі» (презентація роботи Євроклубу, керівник Т.В.Кутепова);
- «Наше славне минуле, сучасне й майбутнє» (презентація етнографічного музею «Світлиця», вихователь І.В.Козловська).

Тема другого дня : «Творча лабораторія класного керівника»

- «Ми – володарі свого майбутнього. Я – майбутня мама...» (відкрита виховна година, класний керівник С.М.Цвях);
- «Класний керівник, сім'я, громадськість. Консолідація зусиль»: Трибуна соціально-психологічної служби. (соціальний педагог ДЦППРК Ключова Л.Ф.)

Тема третього дня: «Розвиток творчих можливостей учнівської молоді в умовах ПТНЗ»

- Майстер – клас керівників гуртків («Попелюшка», керівник В.Р.Науменко; «Орхідея», керівник І.М.Літвінова, «Веселі кравчині», керівник О.Ю.Тараба);
- «Творчість класного керівника – шляхи звільнення від стереотипів та шаблону». Година відкритих думок (члени МО, учасники Тижня);
- Експрес-огляд методичної літератури (бібліотекарі Т.І.Вірх, Н.В.Квашина).

Акордом Тижня творчої майстерності стало вітальне слово Учнівського парламенту своїм класним керівникам, вихователям.

Підсумовуючи, хочу акцентувати, що передумови якості роботи МО класних керівників, що забезпечує ефективну роботу з учнівською молоддю в умовах сучасного ПТНЗ можна було б сформулювати так:

- «Ідеальне керування – коли керування немає, а його функції виконуються. Кожен знає, що йому робити. І кожен знає, бо хоче цього сам» (Анатолій Гін)
- «Ефективність діяльності залежить від сили мотивації» (Закон Йеркса – Додсона)
- Пам'ятаймо: педагог - не джерело знань. Він - організатор діяльності учнів та їх помічник (МО класних керівників ДЦППРК)

Голова МО класних керівників

(вихователів, керівників гуртків) ДЦППРК О.Г.Костікова

